

43.07
072.11

Museumssenteret i Salhus
Salhusvegen 201
5107 SALHUS

Vår ref.: (nyttast ved korrespondanse) Dykkar ref.:
200404172-23/656/IFKR

Bergen, 12. februar 2007

Museumseining for Nordhordland

I Hordaland fylkeskommune sin Fylkesdelplan for museum heitar det at Museumssenteret i Salhus bør omfatta ei museumsteneste som skal dekkja Nordhordland. Vidare heitar det at denne eininga må vera eit spleiselag mellom kommunane i regionen, Hordaland fylkeskommune og Kultur- og kyrkjedepartementet.

Hordaland fylkeskommune har drøfta dette med Regionrådet for Nordhordland og føreslege at ein startar opp med avsetting av kr 600.000 til denne tenesta. Hordaland fylkeskommune har sett av kr 200.000 for 2007, i tillegg til tilskot til bygningsvernkonsulent for Nordhordland. Regionrådet har teke initiativ til sak om medverknad frå kommunane i Nordhordland. Saka har no blitt handsama av samtlege kommunestyre. Det er positiv tilslutning frå kommunane i regionen.

Hordaland fylkeskommune ønskjer eit møte med Museumssenteret i Salhus saman med Regionrådet for Nordhordland for å drøfta vidare framdrift i denne saka. Vi kallar såleis inn til møte ved Museumssenteret i Salhus tysdag 20. februar kl. 10.00.

Vedlagt ligg dokument om saka.

Venleg helsing

Ingebjørg Astrup
fylkeskultursjef

Ronny B. Skaar
kontorsjef/nestleiar

Regionrådet Nordhordland IKS

Styremøte 5. september 2006

Sak 27/06 Framlegg til museumssamarbeid i Nordhordland.

Vedlagt følger eit framlegg til organisering av museumssamarbeid i Nordhordland. Framlegget er utarbeidd av Marit Gro Berge og baserer seg på eit notat (utarbeidd av M. G. Berge og E. Berntsen) som vart lagt fram for styret i Regionrådet 5. mai 2006 - sak 15/06. Styret gjorde slikt vedtak i saka:

Styret i Regionrådet Nordhordland IKS sluttar seg til hovedlinene som er trekt opp i det vedlagde notatet om museumsorganiseringa i regionen.

Ein av intensjonane med planframlegget er få etablert ein museumsfagleg funksjon for regionen (i tillegg til Lyngheisenteret) som kan nyte godt av statlege og fylkeskommunale midlar. Den nye "Museumstenesta for Nordhordland" skal ha som formål å styrkje og samordne arbeidet med forvaltning og formidling av kunnskapen om historie, kulturmiljø og kulturlandskap i Nordhordlandsregionen, med spesiell vektlegging på samarbeids- og samordningstiltak.

Det vert lagt opp til at "Museumstenesta for Nordhordland" skal inngå som ei eining i Museumssenteret i Salhus. (Vi har i framlegget nytta omgrepet "Museumssenteret i Salhus" også for den nye konsoliderte organisasjonen. Vi vil likevel tilrå at denne får eit namn som i større grad vert dekkjande for organisasjonen sine funksjonelle/geografiske område.)

Tilrådinga er at museumsmiljøet i regionen - med unntak av Lyngheisenteret - i første omgang vert dekkja av ei museumsfagleg stilling i det nye konsoliderte museet. Denne stillinga skal finansierast som eit spleiselag mellom kommunane, fylkeskommunen og staten, der dei 3 partane betaler kr 200.000 kvar. Stillinga må verte ei eiga avdeling i det nye organet og kan ha namnet **Museumstenesta for Nordhordland**. Fylkeskommunen har frå før oppretta ei bygningsvernstilling for Nordhordland som kan gå inn i den nye avdelinga.

Funksjonane er elles omtala i vedlegg 2. *Intensjonsavtale mellom kommunane i Nordhordland om oppretting av Museumstenesta for Nordhordland.*

Det er og utarbeidd framlegg til samarbeidsavtale mellom Kommunane i Nordhordland og Museumssenteret i Salhus - vedlegg 3.

Framlegg til vedtak:

Styret for Regionrådet Nordhordland IKS rår til at kommunane i regionen vedtek å slutte seg til framlegget for opprettinga av Museumstenesta for Nordhordland og til samarbeidsavtalen mellom kommunane og Museumssenteret i Salhus

Vedlegg.

Museumstenesta for Nordhordland

Prosjektleiar Marit Gro Berge

BAKGRUNN¹

Det nye museumslandskapet i Hordaland er i ferd med å ta form. Målet har m.a. vore å etablere færre og sterkare einingar. Ein har og ønska tettare samarbeidsrelasjonar, både musea imellom og mellom museum - arkiv og bibliotek.

Her i fylket er det etablert 10 konsoliderte einingar, der Museumssenteret i Salhus, frå fylkeskommunen si side, er tenkt å dekkje Nordhordland. Av regionane i fylket er det berre Nordhordland som ikkje har ein museumsfunksjon som er knytt opp til ei konsolidert eining. Regionen nyt såleis heller ikkje godt av dei statlege/fylkeskommunale reformmidlane til musea.

28. april 2005 vart rapporten "Museum Nordhordland", utarbeidd av Nils Georg Brekke, oversendt kommunane i regionen for vurdering. Ein av konklusjonane i rapporten var at det burde skipast ei stifting – ABM Nordhordland. (ABM=Arkiv-Bibliotek-Museum).

Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen og Radøy kommunar slutta seg til innhaldet i rapporten, medan Lindås og Meland hadde fleire reservasjonar og kunne ikkje gå inn for konklusjonen om etableringa av ABM Nordhordland.

Dei to sist nemnde kommunane viste til den nasjonale museumsreforma (St.meld. nr. 22 1999-2000) og fylkesdelplanen for museum (vedteken 11.06.03).

Det vart tilrådd at Regionrådet Nordhordland IKS skulle ha ansvaret for å arbeide vidare med museumsstrukturen på vegne av kommunane.

I oktober 2005 sendte Regionrådet ein søknad til ABM-utvikling om "støtte til lokale og regionale ABM-satsingar". Søknaden dreidde seg om midlar til eit forprosjekt knytt til ei vidare utdyping og modifisering av institusjonen "ABM-Nordhordland". Søknaden fekk avslag.

30. mars 2006, vedtok Styret i Regionrådet at det skulle arbeidast mot å få etablert eit museumsnettverk i Nordhordland.

5.mai 2006 vedtok Regionrådet å slutte seg til hovudlinene i eit notat som tek sikte på at det vidare museumssamarbeidet i Nordhordland bør utviklast innafor ein konsolidert museumseining. Dette må til for at musea skal kunne nyte godt av statlege og fylkeskommunale støtteordningar.

Dersom kommunane ønskjer å slutta seg til den konsoliderte eininga i Salhus må dette skje raskt. Konsolideringsprosessen skulle ha vore klar i løpet av 2006, men det vil bli avsett midlar frå statleg hald også i 2007 til arbeidet.

Ei konsolidering av m.a. Lyngheisenteret med Museumssenteret i Salhus er under arbeid.

¹ Utdrag frå: Museumssamarbeid i Nordhordland :Museumsnettverk Nordhordland: Museumstenesta for Nordhordland / Notat frå Marit Gro Berge og Eilif M. Berntsen

ORGANISERING

Kommunane i Nordhordland må vere representert i styret til Museumssenteret i Salhus ved oppretting av Museumstenesta for Nordhordland. Vidare ønskjer både kommunar og representantar frå det lokalhistorie miljøet at det vert oppretta *ei regional ressursgruppe* for Museumstenesta som kan støtte opp under samordningsarbeidet til Museumstenesta for Nordhordland. Ressursgruppa skal representere dei regionale kulturelle og lokalhistoriske interessene og bør mellom anna vere samansett av representantar frå sogelag, samlingseigarar, kommunal kulturadministrasjon og bibliotek.

Ei viktig oppgåve for Museumstenesta for Nordhordland vert å etablere eit *lokalt museumsnettverk* for regionen. Her bør det lokalhistoriske miljøet i regionen sjølv ha høve til å delta i prosessen og vere med å utforme ein høveleg nettverksmodell. Det har ikkje vore ønskjeleg å forsere denne prosessen ved til dømes å lage samarbeidsavtaler mellom Museumstenesta i Nordhordland og einskildmuseum på vegne av partane. Det har heller ikkje vore naudsynt i høve til konsolideringsprosessen.

Kommunenivå

I rapporten "Museum Nordhordland" frå 2005 var det skissert faste lokale ABM-grupper i kvar kommune. Nokre kommunar ønskjer at denne funksjonen skal ivaretakast på regionnivå via ressursgruppa, andre vil halde fast på den kommunale ABM-gruppa som lokal samarbeidsform. Alle er samde i at ABM-samarbeidet må halde fram og det er lagt inn som ein premiss i intensjonsavtalen. Det vert og gjort framlegg om at biblioteka skal bli representert i ressursgruppa. Kvar kommune organiserer samarbeidet lokalt som det høver best i kommunen.

Museumsfagleg konsulentstilling

I 2005 oppretta fylkeskommunen ei bygningsfagleg konsulentstilling for Nordhordland ved Museumstenesta i Salhus. Denne stillinga kan inngå i Museumstenesta for Nordhordland.

Mykje av diskusjonen i kommunane har omhandla funksjonen til *den nye museumsfaglege konsulentstillinga* som skal opprettast som kommunane sin "inngangsbillett" til Museumssenteret i Salhus. Det er store forventingar og mange arbeidsområde ein ønskjer stillinga skal dekkje. Ei formulering som går att er at stillinga må vere operativ. Det må vere ein person som er synleg ute i lokalmiljøet som rådgjevar og rettleiar. Samstundes må det vere ei stilling som stimulerer til, og kjem i tillegg til, lokal aktivitet og ikkje ein stilling som gjer at lokale krefter trekk seg ut.

Aktuelle arbeidsoppgåver:

- Planarbeid: Medverknad til gjennomføring av ei samla og systematisk kartlegging og dokumentasjon av kulturminne i vid forstand for heile regionen. Arbeidet vil kunne danne grunnlaget for ein felles handlingsplan med prioriterte oppgåver og tiltak. Eit langsiktig arbeid vil og leggje opp eit løp for innsamling og sikring av kulturminne.
- Formidling: Stillinga vil få eit klart formidlingsansvar både ovanfor elevar og ålmenta elles. Det er denne sida som bør tilleggast størst vekt i utlysingsteksten. Den fylkeskommunale bygningsvernstillinga for Nordhordland ivaretek dei bygningsmessige sidene ved museumsdrift. Regionen treng no ein person som kan samle kreftene for felles sak og skape engasjement og interesse. Ein person som kan arbeide utadretta og kan danne nye alliansar, til dømes samarbeid med næringsliv og reiseliv. Tilrettelegging av formidlingsprosjekt av typen Arne Høyland sitt opplegg "Du finn oss i naustet", samarbeidsprosjekt innafor Den kulturelle skulesekken,

"Komiteen understreker betydningen av at de tre feltene innenfor reformen, museum, bibliotek og arkiv, sees mest mulig i sammenheng slik at man over tid kan få en enhetlig og enkel tilgjengelighet for publikum. Komiteen tenker her på tilgjengeliggjøring gjennom digitale medier."

I bibliotekplanen for Nordhordland vert det peika på at registrering av lokalhistoriske foto kan vere eit konkret samarbeidstiltak. *"Fotografia kan knytast til digitale kart som fylkeskommunen arbeider med i samband med kartlegging av kulturminne og vere eit delprosjekt i fylkesbiblioteket og fylkesarkivet sitt prosjektet "Lokalt og digitalt " " .*

Andre aktuelle prosjekt kan vere utvikling av Nordhordland nettmuseum (sjå til dømes Masfjorden kommune sin båt- og ferjeportal) og ein felles kulturell inngangsportal for Nordhordland. (ABM-portal). Det er mange gode lokalhistoriske heimesider på nettet, men dei er ikkje alltid like lett å finna om ein ikkje veit om dei i utgangspunktet. Ein felles inngangsportal vil kunne synleggjera kulturmangfaldet i Nordhordland på ein slåande måte. Alle biblioteka har eigne heimesider med e-tenester for brukarane, der dei mellom anna kan hente fram sine eigne brukarprofilar på biblioteket. Brukarane kan sitje heime og sjå kva dei har lånt og reservert på biblioteket, dei kan tinga bøker og fornya dei. Dette gjer at biblioteka får stadig fleire aktive nettbrukarar- eit godt utgangspunkt for ein ABM-portal. Biblioteka i Nordhordland (8 kommunar og 41 grunnskular) har allereie ein felles internettkatalog med meir enn 262.000 registrerte medietitlar. Katalogprogrammet har potensiale til å ta i bruk bilderegistreringsprogram og kan knytast til lenker på nettet. På denne måten kan biblioteka sin kunnskap om registrering og attfinning nyttast til å synleggjera museumsfeltet i regionen. Gjennom å satse på digital utvikling og registrering vil ein skuleelev som søker på eit lokalhistorisk tema i bibliotekbasen, kunne få treff på litteratur og filmar som finst på biblioteka i Nordhordland, bli vist til aktuelle heimesider til dømes lokale museum med opningstider / nettmuseumspresentasjon og kunne hente fram aktuelle bilete. Alt saman kvalitetssikra og mest mogeleg reinska for uinteressante treff/støy(som ofte er resultat av generelle internettsøk).

Mindre utstillingar i biblioteket kan fremja interessa for lokalhistorie tema og samlingar hjå innbyggjarane. Biblioteka er dei best besøkte kulturinstitusjonane i regionen med godt over 150000 besøkjande kvart år og er soleis gode formidlingsplasser for musea.

I rapporten "Museum Nordhordland" vert biblioteka tillagt rolla som ABM-knutepunkt, gjerne med større utstillingar av meir permanent karakter lokalisert til institusjonane. Det er berre Radøy folkeboksamlinga som i dag har utstilling av denne typen (Bård Kolflåth sine båtfunn i Mangersnes). Ingen av dei andre biblioteka har lokalkapasitet til å huse ein slik funksjon. Men vi bør byggje vidare på ideen om biblioteka som lokale *informasjonsknutepunkt* også på ABM-området.

Det er naturleg å tenkje ein kombinasjon av bibliotek og tilrettelagt utstillingslokale ved eventuell flytting av biblioteket til nybygg og/eller kulturhus.

**Intensjonsavtale mellom kommunane i Nordhordland om oppretting av
MUSEUMSTENESTA FOR NORDHORDLAND**

FØREMÅL

Museumstenesta for Nordhordland skal ha som føremål å styrkje og samordne arbeidet med forvaltning og formidling av kunnskapen om historie, kulturmiljø og kulturlandskap i Nordhordlandsregionen, med spesiell vektlegging på samarbeids- og samordningstiltak.

ORGANISERING

Tenesta skal vere del av den konsoliderte museumseininga Museumssenteret i Salhus.

Museumssenteret i Salhus skal ha ansvar for administrasjon og drift av Museumstenesta for Nordhordland.

Styret for Museumssenteret i Salhus kan etablere ei ressursgruppe for Museumstenesta i Nordhordland. Regionrådet Nordhordland IKS skal komme med innstilling til samansetning av gruppa.

Ressursgruppa skal medverke til samhandling og utvikling og representere dei regionale kulturelle og lokalthistoriske interessene. Gruppa skal verte halden orientert om arbeidet til Museumstenesta i Nordhordland og få planar til uttale.

Museumstenesta for Nordhordland er sekretær for ressursgruppa.

VERKSEMD

Museumstenesta vil supplere den eksisterande kulturverntenesta for Nordhordland og vil førebels bestå av ei kulturvern- og ei museumsfagleg teneste.

Kulturverntenesta er eit tilbod til private og kommunar i Nordhordland og skal gje råd, vurderingar og rettleiing i samband med vern og bevaring av freda og verneverdige bygningar og andre faste kulturminne.

Tenester: Antikvarisk rådgjeving i Nordhordland, gje råd og rettleiing m.o.t. utarbeiding av restaureringsplanar for private eigarar av freda og verneverdige bygningar, yte hjelp og rettleiing med omsyn til å skrive søknadar om offentlege midlar, oppfølging av istandsetting av verneverdige bygg med offentlege midlar frå Hordaland Fylkeskommune, kulturminnefaglege fråsegn i regionen etter oppdrag frå Hordaland Fylkeskommune, innsamling og systematisering av dokumentasjonsmateriale om faste kulturminne og kulturmiljø i Nordhordland, antikvarisk vurdering av tiltak på Museumssenteret sine bygningar.

Kulturverntenesta er del av Hordaland Fylkeskommune sitt faglege nettverk innan kulturminnevern. For tida er det tilsett ein sivilarkitekt til å ivareta tenesta

Museumsfagleg teneste skal vere eit tilbod til private og kommunar i Nordhordland og skal gje råd, vurderingar og rettleiing i samband med drift av museum og lokalthistoriske miljø i regionen. Tenesta skal primært vektleggje formidlingssida og støtte opp under og ta initiativet til aktuelle ABM-samarbeidstiltak, mellom anna samarbeid med bibliotektenesta i regionen.

**Samarbeidsavtale
mellom
kommunane i Nordhordland og Museumssenteret i Salhus**

Museumssenteret i Salhus pliktar å halde eit årsverk som konsulent for å arbeide med formidling og utvikling innafor områda historie, kulturmiljø og kulturlandskap i Nordhordland. Årsverket skal, i lag med kulturvernstillinga for Nordhordland, utgjere Museumstenesta for Nordhordland.

ØKONOMISKE FØRESETNADER

Kommunane i Nordhordland gjev årlege løyvingar til årsverket, og tek sikte på å justere tilskotet årleg i samsvar med løns- og prisvekst. Tilskotet vert samla på kr 200.000 i 2007. Ein føresetnad for løyvinga er at Hordaland fylkeskommune og staten kvar skyt inn likelydande sum.

GEOGRAFISK AVGRENŚING

Årsverket som konsulent ved Museumstenesta for Nordhordland skal dekkje desse kommunane:

Austrheim – Fedje – Lindås – Masfjorden – Meland – Modalen – Radøy.

VERKSEMD

Årsverket som konsulent ved Museumstenesta for Nordhordland skal leggje Intensjonsavtalen mellom kommunane i Nordhordland om oppretting av Museumstenesta for Nordhordland til grunn for arbeidet sitt.

ANSVAR OG MYNDE

Frå avtaledato skal Museumstenesta for Nordhordland drivast som eit verksemdsområde ved Museumssenteret i Salhus, sidestilt med dei andre verksemdsområda ved senteret.

Alle avgjersler som høyrer til drifta, både administrativt og økonomisk, ligg såleis under styret i Museumssenteret for Salhus, som kan delegere denne retten til direktøren.

Kommunane i Nordhordland får ein styreplass i Museumssenteret for Salhus.

Styret i Museumssenteret i Salhus sikrar samhandling og fagleg utvikling gjennom oppnemning av ei ressursgruppe for Museumstenesta for Nordhordland etter forslag frå Regionrådet Nordhordland IKS.

Overordna budsjett og rekneskap vert fastsett av styret for Museumssenteret i Salhus. Framlegg til avdelingsbudsjett og arbeidsplanar skal presenterast for ressursgruppa til uttale.

OPPSEIING

Dersom ein av partane ikkje greier å oppfylle avtalen, og det er gjennomført forhandlingar, gjeld gjensidig oppseiingsrett med frist på 15 månader. Ved oppseiing er utløpsdato for avtalen alltid 31. desember.

....., den2006

For Stiftinga Museumssenteret i Salhus:

For kommunane i Nordhordland:

FEDJE KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Formannskap	17.10.2006	081/06	BRVI
Oppvekst og omsorg	09.11.2006	045/06	BRVI
Formannskap	24.11.2006	100/06	BRVI

Avgjerd av:	Arkiv: K2-C56	Arkivsaknr
Saksansv.: Vidar Bråthen	Objekt:	2006000543

MUSEUMSSAMARBEID I NORDHORDLAND.

Dokumentliste:

Framlegg til museumssamarbeid i Nordhordland – anbefaling frå Regionrådet + underlagsmateriale frå prosjektleiar Marit G. Berge, samt forslag til intensjonsavtale. F – sak 079/05 om etablering av ABM – Nordhordland.

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.:

Avtalt oppfølging av museumssamarbeidet i Nordhordland.

Kva saka gjeld:

Museumssamarbeid i Nordhordland.

Bakgrunn for saka:

Regionrådet har i møte den 5. september i år bede kommunane om å slutta seg til framlegg om oppretting av felles museumsteneste for Nordhordland basert på den modell og dei prinsipp som ligg til grunn i forslag til intensjonsavtale.

Saksutgreiing:

Saka har vore drøfta med biblioteksjefen som og sluttar seg til rådmannen sine anbefalingar i saka.

Kort historikk :

Dette er eit velkjent saksområde, tatt opp av Nils G. Brekke som la fram ein omfattande rapport om anbefaling i april 2005. Nordhordlandskommunane vart råda til å skipa ei stifting med nemninga ABM – Nordhordland. (Arkiv, museum og bibliotek). Dette var ein offensiv plan og formannskapet stilte seg positiv til dette initiativet. Viser her til F – sak 079/05.

I ettertid søkte Regionrådet om midlar til støtte til lokale og regionale ABM – satsingar. Det vart søkt om midlar til eit forprosjekt, men søknaden var avslått. Våren 2006 vedtok styret i Regionrådet at det skulle arbeidast mot å få etablert eit museumsnettverk i Nordhordland.

Dette var nødvendig for å kunne nyta godt av statlege og fylkeskommunale støtteordningar. Dette er og kort bakgrunnen for søknaden slik han no ligg føre.

Anbefaling :

Det vert lagt opp til eit spleiselag for å få oppretta ei museumsfagleg stilling for Nordhordlandskommunane v/ Museumssenteret i Salhus. Det er utarbeidd framlegg til intensjonsavtale og samarbeidsavtale.

Tiltaket har ei kostnadsramme på kr 400.000, der fylkeskommunen dekkjer 50 % av totalkostnadene.

For Fedje kommune ser reknestykket slik ut :

Fast årleg kostnad	Kr 10.000
Betaling per innbyggjar	Kr 2.860
Utgifter for kommunen i 2007	Kr 12.860

Prosjektleiaren Marit G. Berge har i sine samtaler med kommunane oppsummert dette i fire hovudpunkt :

- a) innsamling og sikring av kulturminne.
- b) Formidling, engasjement og samarbeid med andre kultursatsingar, deriblant undervisningsopplegg.
- c) Kjennskap til aktuelle finansieringsordningar som kommunane kan ha nytte av.
- d) Rådgjeving + rettleiing. Stillinga må vera operativ.

Vurdering:

Slik vi vurderer det, er dette ei fornuftig og målretta satsing som kommunane vil ha god nytte av i framtida. Prosjektet vil vera eit viktig bidrag for å stimulera kulturarbeidet i heile regionen. For ein liten kostnad, vil vi kunne få verdifull hjelp på saksområde der vi i dag har mangelfulle kunnskapar.

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Fedje kommune sluttar seg til forslaget om å oppretta ei felles museumsteneste etter den mal som prosjektleiaren legg opp til.

Forslag til intensjonsavtale og samarbeidsavtale vert godkjende slik dei ligg føre.

Finansiering:

Kostnadene for Fedje kommune – totalt kr 12.860, vert innarbeidd i neste års budsjett.

17.10.2006 FORMANNSKAP

Framlegg v/ Kristin Handeland.

Saka vert oversendt Oppvekst og Omsorgskomiteen for uttale. Vedteke.

F-081/06 VEDTAK:

Saka vert oversendt O&O for uttale. Samrøystes vedteke.

24.11.2006 FORMANNSKAP

F-100/06 VEDTAK:

Fedje kommune sluttar seg til forslaget om å oppretta ei felles museumsteneste etter den mal som prosjektleiaren legg opp til.

Forslag til intensjonsavtale og samarbeidsavtale vert godkjende slik dei ligg føre.

Finansiering:

Kostnadene for Fedje kommune – totalt kr 12.860, vert innarbeidd i neste års budsjett.

Samrøystes vedteke.